

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Посилкою число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні дриймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесени по 30 с. від стрічки.

Соромна побіда — триумф для упавших.

(Надіслана стаття).

(К.) І так довершило ся!.. Ренеґатська чернь наших московських яничар, із сволочно своїх одурманених або й підкуплених кацапських наганячів і попихачів із селянських кругів, у злуці з «повятовим» гадем, сіпаками та жидівськими прихвостнями, що всі разом станули під командою звісного Демянчука, прислужника всепольської мафії та наших московських перевертнів, вся та моральна сволоч, вся та невольна сила, ворожа до скаженілости нашій народній українській ідеї, рванула ся зі всею своєю корупцією і звісним галицьким виборчим махерством, при всіх своїх диявольських зусиллях, аби підрити нашу народну честь, схитати нашу гордість на достойний всенародний акт сецесії наших соймових послів, поневати цілий успіх і пропамятне значінє того великого політичного акту і не допустити одного з корифеїв сеї акції, посла Олександра Барвіньського, знаменитого українського державного мужа опять до сойму.

І так при страшній напрузі, серед якої покотив ся не один карбований рублик і повятова корона, при судорожних зусиллях, які кожного етично думаючого горожанина напоїли скорботою і мерзотою, ренеґати наші, при компромітуючій їх на все злуці з всепольською мафією, доконали Ефьяльтового діла, бо звалили цілу велич нашу політичної акції, якою була пропамятна сецесія наших соймових послів, знищили одвоцільність значіння нашої всенародної солідарности, наразили нас на посьміх ворогів, що є серед нас круги, навіть в такій епохальній добі спосібні до народної зради. В нашій всенародній заборолі, в нашій кріпості всенародної самооборони супротив ворожих нахальств і пошести, яку наша Русь-Україна переживає, вирили они незаступиму прогалину, якою вся ворожня вривати-ме ся тим вдатійше в серце нашої української роботи, — що під зваленим храмом нашої народної солідарности уяв великан нашого українського відродженя, великий народний діяч Олександр, пересмець Володимірових заповітів і ключів...

При брідській виборі уяв не один руско-український кандидат супроти москвофіла, польско-кацапського хамелвона, іно Брідщина стала неначе Косовим полем, чи українською Садовою, де наше народне достоїнство, нашу честь, гордість і маєстат нашої всенародної солідарности здоптала коштами кацапська татарва своєю ренеґатською зрадою, а хитрий Ефьяльтович мерзким способом повалив зрадливо українського Леоніда. Ті Броди стали в ту хвилию новочасними Тернопільями, де зосереднила ся була вся суть нашої справи і не диво, що вся ренеґатська дрянв, той стоногий червак-галапас, що в здоровий організм нашої батьківщини віссав ся сотнею своїх рамен-сисалець, кинув ся з ідо-стию змня, аби, збудивши всі найнищі інстинкти, які ще на жаль дримають серед селянства в тім повіті, довести до усуненя з соймової арени ненависного всім московським ренеґатам, знаменитого Українця п. Олександра Барвіньського.

Таж сей Барвіньский, се ветеран нашої української роботи в Галичині, таж з доволітного его послована пожала вже Русь-Україна стільки цінних здобутків на поли шкільництва,

таж се один з найсвітліїших наших педагогів, що положив неоцінний злеток для нашого українського слова і письма на всіх царинах публичного жия та у шкільництві, сеж звісний популяризатор нашої української минувшини, сеж витравний публіцист-політик та один з найвизначнійших наших державних мужів, що поставив вперше наше руско-українське питанє на європейській арені в австрійських делегаціях, се діяч, праведний характером, якого не чіпає ся ніяка грязь москвофільських ренеґатів.

Ось і тому як-раз, що той п. Барвіньский такий поважний руско-український діяч, стільки зробив успішного для нашого українського діла, тому то всі противнародні струї, всі адові сили наших московських ренеґатів і всепольської мафії злучили ся звалити сего українського великана всіми найбруднійшими способами народної зради, зломати нашу народну солідарність всякими виборчими махерствами; вельми се соромна їх побіда, бо в ній рішаючий момент: Ефьяльтова зрада!

Коли для нашого загально народного діла утрата одного із загалу послів-сецесіоністів є великим виломом в нашій всенародній акції коли свідчать она о політичній незрілости виборців, що навіть не були в силі зрозуміти значіння сего великого політичного акту — то для посла Барвіньського особисто, котрий для нашої справи пожертвував доси ціле своє житє, здоровлє і нерви, виходить се вельми користним і хосенним, що бодай в соймі виборили Ефьяльтовича звільнено его від тяжких обовязків передового борця в нашій азгроженій боевій лінії, в якій устояв ся він непохитно, мимо многих напастей ворогів і підзорів навіть своїх побратимів Українців... на славу і хосен нашої батьківщини. Якраз те, що назавсєгди соромом і презирством покрито імя о. Еффиновича та всіх его помагачів, пошленників і попихачів в тім Ефьяльтовім мерзким противнароднім ділі, те само виходить в користь побідженого нібито Барвіньського. Всі підозріння народовців, як і напасти та підлі клевети москвофіль-ренеґатів, обличив раз на все о. Еффинович — дай му Боже небо і гаразд, — се его заслуга для свого українського контркандидата і в тім також великий успіх і триумф особистай п. Олекса Барвіньського.

Таке вдячне поле, на яким так радо пописували ся московські наймити, нападаючи на повагу п. Барвіньського, мовби то він був польським орудием, зрадив нашу справу Ляхам, і т. д., — зорав, посіяв тай пожав вже о. Еффинович, москвофільський кандидат, виключно для себе. Сей баский коник, на яким гарцювали і наші слабші сільські політики в часах вєчасної консолідації з москвофілами, якої наслідки так страшно нині на нас відбивають ся, — сей коник підзорів сервілізму п. Барвіньського супротив Поляків, по виборах в Брідщині вже погиб, а осідлав собі о. Еффинович другого, вигодованого на польським і кацапекім оброчку на сором і на постидь цілої нашої народної справи...

Коли по таким поведєню москвофіль, яким обличили они своє крайнє ренеґатство і свою найчорнійшу зраду, — в наших кругах і рядах нашої національної роботи, як політичної так і культурної та економічної нема вже місця для ніякого москвофільського ренеґата, чи він Дудикевич, Вергун, Мончаловский чи який там брід-

ський попихач-наймит. А з тим більшою почесністю і пошаною мусять повернути ся до нашого діяча п. Барвіньського всі ті, що колись безтолково перемелювали москвофільські клевети, мовби то сей щирий український патріот ділав коли небудь против добра і користи нашого народа та нашої руско-української ідеї.

По брідській виборі вже і москвофільські наймити не можуть бризгати тою клеветою послови Барвіньському в очи, бо їх «ребята» в Брідщині побідили Барвіньського тільки при помочи «польських браці», і так доконали они нової зради на нашім народі в хосен наших переможників.

Се правдивий сором побідняків а триумф для побіджених!..

А чиж при тім лише моральнім триумфі малоб у нас остати? Чиж ми, українці є несьвідучою товпою, що в кирилі Ефьяльтів ще не орієнтує ся?... Чиж ми не зрілі ще на стільки, аби з грудий мільонів нашого народа в Галичині не кликнути раз ренеґатам, московським наймитам: «Мерзавці!» рубле в карман, но руки па швам і пашол вон!.. Вибір в Бродях скомпромітував нашу політичну акцію в очах Поляків і свїта і тому для реґабілітації нашої народної чести і достоїнства наш вдруге вибраний соймовий клуб під проводом д-ра Евгена Олесницького не прийме ніяк у свій круг о. Еффиновича, вибраного народною зрадою, ніччемним хрунїством і підпорою наших ворогів. Друге: чесні виборці і патріоти Брідщини повинні змити плями зі свого округа достойним, поважним протестом, наклеїти гідно штуки всіх ворогів і супостатів нашої справи і тим найлучше зазначать они, чим послом був доси Олекса Барвіньский, а з чийої ласки виїшов атаєц-Еффинович.

А трета і найважнійша задача жеде щирих Українців-патріотів Брідщини на будуче. Они мусять змагати всіма силами до того, аби для стяга наших передових борців відзискати назад утрачену знамениту силу і при найблизших виборах для повної реґабілітації нашого українського діла на перекир темним силам і на зломанє ренеґатства і всіх противнародних течій ввести свого заслуженого посла Ол. Барвіньського онять в кравве законодатне тіло!

Се справа нашої національної амбіції і до сего нинішнього морального тріумфу над ніччемними побідниками, мусите патріоти, нашій скомпромітованій в очах противників національній справі додати ще триумф реальний будучим поновним вибором!

Народна лічниця.

Другі загальні збори товариства Народна лічниця у Львові відбули ся дня 26. мая с. р. в музею духовного семинаря, при участі 45 членів. Збори отворив заступник голови Ради товариства крил. о. Іван Чапельский промовою, в якій підніє, що отворенє лічницї се важний набуток в нашій культурнім розвою. Інституція ся, се новий доказ, що наше народне житє поглиблює ся, обнимає шораз то ширший простір — що ми входимо на поле строго научної праці. А ся праця конечна для нас, бо ми добиваємо ся свого університету, та стремимо до основаня Академії наук, тому мусить бути інституція, де би наші лікарі могли робити наукові досєві

ди, а висліди своїх наукових праць будуть оголошувати в рідній мові. Лічниця дасть почин до організації лікарів Русинів, а даючи безплатну лікарську поміч убогим, сповняє дуже важку задачу між убогим руским населенем у Львові і в окресних селах. Вкінці відозвав ся до загалу Русинів, аби більше горнули ся до сего товариства і підпомагали его матеріально, бо доси отворено его і удержувано великою жертвою свого покровителя Експеленції Митрополита, котрий відступив безплатно дім з огородом на поміщенє лічниці і з власних фондів покрив над 8000 К видатку на потрібні адаптації. Зібрані члени через повстанє з місць подякували Експ. Митрополитови за той великодушний дар і рішили вислати Експ. Покровителеви одвітну депешу до тої місцевости, де був на канонічним осмотрі.

Провід зборів обняв проф. Володимир Шухевич, покликав на секретаря о. Івана Рудовича та сконстатував, що збори скликано цілком правильно.

Колиж збори привняли протокол з перших загальних зборів, директор др. Озаркевич предложив звіт Дирекції лічниці.

Правильна ординація на лічниці почала ся з днем 1. жовтня 1903.

Заки зачала ся ординація, Дирекція разом з каспером товариства подбала о цілковите внутрішнє уладженє лічниці. Дубові меблі себто шафи, столи, крісла, лавки і т. д. виконала дуже гарно авісна руска столярська робітня п. Михайла Павлишака у Львові, а потрібні інструменти лікарські, іменно хірургічні, окулістичні і генекологічні закуплено або у Львові в тій самій фірмі, яка достарчає таких інструментів для львівських клінік, або записано з Відня, Берлина та Парижа від перворядних європейських фірм.

Дальшим змаганєм Дирекції було придбати відповідні лікарські сили і в тій цілі звертала ся до усіх лікарів Русинів, мешкаючих у Львові, щоби кілька годин в тижні ординували безплатно на лічниці. Однак на жаль не всі, до котрих звертало ся товариство, хотіли або могли підняти ся тої праці. Всеж таки заведено з днем 1. жовтня 1903 чотири відділи:

I. Відділ для внутрішних недуг, котрий обняв сам директор др. Евген Озаркевич.

II. Відділ для жіночих недуг, який обняла пані др. Софія Морачевска.

III. Відділ для очних недуг обняв др. Ярослав Грушкевич.

IV. Відділ хірургічний обняв др. Роман Баронч, доцент львівського університету.

Др. Баронч мусів по двох неділях з великим жалем уступити, а то тому, що дирекція так званої Poliklinik-i powszechn-oj, де він також є ординуючим лікарем, заборонила ему ординувати на лічниці.

Завдяки совісній праці ординуючих лікарів, Фреквенція хорих сейчас від початку була сильна так, що треба було подумати про скорє розширенє поодиноких відділів. Найперше стало ся се на відділі внутрішних недуг, на котрім з кінцем жовтня зачав ординувати др. Франц Худерський, секундар львівського шпиталю. Колиж в половині листопада вернув зі студій заграницею др. Мирон Вахнянин, то він заняв місце д-ра Худерського.

В половині листопада виїхав др. Ярослав Грушкевич на тримісячні студії до Праги. За той час заступав его др. Дорик Н., секундар львівського шпиталю.

Недостача постійно ординуючого лікаря на хірургічним відділі давала ся прикро відчувати і тому придбала Дирекція знаменитого оператора д-ра Казимира Вільча, лікаря карного заведення у Львові, котрий від 15. січня 1904 постійно ординує на лічниці.

З огляду, що було дуже много праці на відділі жіночих недуг, розширено его і упрощено до ординації д-ра Рудольфа Брайтера, першого асистента львівської клініки.

Тепер має лічниця такі відділи:

I. Відділ для внутрішних недуг: ординуючі лікарі др. Евген Озаркевич і др. Мирон Вахнянин.

II. Відділ жіночих недуг: ординуючі лікарі др. Софія Морачевска і др. Рудольф Брайтер.

III. Відділ хірургічний: ординуючий лікар др. Казимір Вільчек.

IV. Відділ очних недуг: лікар др. Ярослав Грушкевич, котрий вернувши до Львова дня 19. січня 1904 ординує постійно що дня 2 години рано.

В короткім часі сподіває ся дирекція отворити ще відділ диточих недуг, як лиш верне до Львова з заграниці лікар Русин, котрий тепер відбуває спеціальні студії на клініці диточих недуг.

Фреквенція хорих на Народній лічниці представляє ся дуже гарно. По день загальних зборів себто за 7½ місяців зголосило ся на лічницю 2600 хорих осіб, а уділено поодиноких ординацій 5100. Є се так поважне число, яким в початках не може повелічати ся жадна инша подібна інституція у Львові, не виймаючи навіть і офіціальні університетські клініки. Се є доказом, що лічниця була у нас потрібна, що она буде щораз красше розвивати ся, а коли руска суспільність підіуре змаганя лікарів матеріальними средствами, то інституція буде нести ще видатнішу поміч убогим хорим, та подбає, аби попри амбулаторийний відділ заложити також маленький шпиталь зі сталими ліжками.

(Конець буде).

Япансько-російська війна.

Трета битва на суши.

По першій битві над Яльом, другій під Кінчу, збула ся тепер трета важна оружна стріча воюючих сторін коло Вафанку. Ся місцевість лежить при аеліанічій шляху Нючван-Порт-Артур на кількнайцять кілометрів на полудне від Фучу, отже недалеко просмаку Пулянтієн. Аж тудя загнав ся бар. Штапельберг зі своєю дивізією, одержавши правдоподібно приказ занепокоїти зад армії, оперуючої під Порт-Артуром. Ми вже задалегідь вказуали на те, що така відсіч є нерациональна; єї ідея, здає ся, вийшла не від Куропаткина, але із зденерованих двірських кругів в Петербурзі. На те вказують ті ріжні поголоски про розказ царя, щоби іти на відсіч Порт-Артурови. Отже Куропаткин післав одну дивізію з ген. Штапельбергом, а сам остав в Ляояні і добре зробив, бо інакше Куроки не пидняв би загрози сам центр російської мобілізації. Тепер показала ся вповні ціла хибність експедиції на відсіч Порт-Артурови, який до того всего, як потверджують вісти з кріпости, єї зовсім не потребує, бо є знаменито заосмотрений і певний себе, що витримає облогу. Бар. Штапельберг мусів дофнути ся з великими стратами перед перевагою Япанців, які виступили против него в силі висше трех дивізій і з дуже сильною артилерією. Не тільки, що на правім крилі виперли Росіяни зі станови-

Франц Михайлів.

СОНЕТИ.

Vox mystica.

Я чую голос давний в своїй груди,
а хоч не знаю, звідкіля він лине
і хоч так часто в вирі мрій він гине,
то люблю чути його в моїй груди...

Його поняти я чомусь не могу,
а висьпівати силу ся даремно,
хоч чую радість якусь і тривогу,
сли озове ся він у груди темно.

Й знаю, що слоби у зневіри хвилі
не відозвав ся він у моїй груди,
слиб його тамки задавали люди,

то миттю-б зникло сайво золотєє,
що мінї світять, як пливу крізь філі
розпуки й згасло би життя пустєє...

1. IV. 1904.

*

Все мені звонить спів тихий, химерний
в ушах мов казка якась віковая —
десь із віддалі йде весна новая,
щиро всьміхне ся і більше не верне...

Ні, повертає!.. А хоч сам не знаю,
звідки она йде, ні її збагнути
не могу, звільна она повертає
й знов никне — казка о весні забутий...

Я мов дитина слухаю й думаю,
що десь в країну піду якусь тайну,
в країну гарну, чудову, безкраю...

Що там я піду, де цвітка не вяне,
весни шукати, тай її нечайно
знайду — як мого життя вже не стане...

1. IV. 1904.

Sunt lacrimae.

Ах, мрій так много в життя гине гробі,
А се у серце їдє страшну вливає!..
Я трагізм й комізм ношу сам у собі,
Они за мною слід-вслід поступають...

Правди шукаю очима сумними,
Повний зневіри по землі блукаю,
А як де стріну щастє, то лиш мнїме,
Й по тім ще тяжше, ще гірше рїдаю!..

І дарма Бога о поміч благаю —
Нім сонце зійде, роса випє очі,
Нім сонце прийде, скорш мене безкрая,

Страшна розпука до себе пригорне..
А я ще жити, й пізнавати хочу,
Нім мене тиха Нірвана огорне!..

20. IV. 1904.

Життя дорога — се могильне поле:
Бажань могили і хрести надії..
Що вмерло, не верне; відкриють все поволи
Жаль і розпука, досьвіди сумні!..

Від власних стріл нас нічо не боронить,
На чужі стріли не закриті груди,
А стріл чимало... нема лиш долоні,
Щоби понесла сі воєнні труди!..

Довкола чорні, понурі могили,
Бажань могили і мрій і кохання
І десь в безвістях затраченні сили!..

А більш нічого... лиш страшне ридання
Жаль і розпука і туга безкрая
і більш нічого! Доле нещасная!

20. IV.

Я мов орел, якому втяли крила,
Мов пишний цвіт, оц цвив, яснів красою,
Орел всі сили потеряв у бою,
Весняна буря пишний цвіт зломіла.

У страшнім, лютім, довгім, довгім бою
Упав орел, безсилні стали крила,
А пишний цвіт якась пропаца сила
Давно підтяла, ранною весною!..

Немовби хмари, що крізь небо сине
Линуть і викнуть в безмежнім просторі,
Немовби камінь у бездоннім морі, —

Так щезли всі мої весняні мрії,
Так щезли тихі всі мої надії,
Так щез весняний супокій дитини!..

10. III. 1904.

Із моїх мрій, з моїх весняних всіх
Нема нічого, нічо не остало,
Лашив ся лиш страшний, невольний сьміх,
А рєшта все в вирі життя пропало.

Лишив ся лиш їдкий, невольний глум,
Розпука лиш остала ся погана
І сум блідий, страшний, поганий сум
Дрїжить у серцю, як отверта рана.

Я жду лиш дня, зі сьвітом дня розлуки,
Коли скінчить ся, притихне мій біль
По довгих днях жалю й важкої муки.

Коли заграє вихор серед піль
Пісню зі сьвітом вічної розлуки,
Коли скінчить ся, притихне мій біль!..

22. IV.

Н О В И Н К И.

ска, але як доносять з англійських жерел, обійшли їх ліве крило і знищили его, а тим самим відтяли відворот. Після тих вісток, які via Лондон донесено до Петербурга, а звідтам відтак пущено в світ, мало упасти 14.000 Росіяни, а 10.000 дісталися до неволі. Найправдоподібніше є втім злоба пересада, бо навіть неприхильне Росії бюро Райтера подає страти Росіяни на 2.100 людей. Також поголощі про відтятий поворот і забране Росіяни до неволі перечить донесене бюро Райтера, що 1.100 ранених в битві під Вафанку прибуло до Ляояну. На всякий спосіб російські стратегіки сповняли тут велику похибку. Колиж може причину єї не можна приписувати Куропаткинови, то всеж таки его виною остає те, що не виділив відповідних резерв для Штакельберга, які заняли би позиції в Нючвані і Кайчу, та в давнім разі могли поспішити з помічю zagrożеної дивізії або евентуально бодай боронити відвороту. Тепер жеж може легко стати ся те, що до тепер є ще тільки правдоподібно англійською видумкою, що Японці відітнуть відворот, займаючи зелізицю на північ від позицій Штакельберга. Вправді в формі поголоски доносять, що сам Куропаткин виправив ся з підмогою для Штакельберга, але з Ляояну до Вафанку є добрих 200 кілометрів. Тут поміч прийшла би правдоподібно за пізно. Але рух Куропаткина можна пояснити собі иншою konieczністю. Іменно з відпертем, чи може навіть знесенєм дивізії Штакельберга, для головної російської позиції повстала небезпечність, що тепер заатакують єї Японці не від фронту, який звернений на схід здовж зелізичної лінії, але з лівого крила, від полудня. Відповідно тому Куропаткин мусить забезпечити себе, аби здержати наїр ворога. Впрочім нема жадних урядових вістий ані з японської, ані з російської сторони, а се знаком, що кампанія в повнім розгарі. На рішаючі результати тої кровавої стрічи треба ще виждати.

Вісти з моря

З Петербурга доносять, що адміральський уряд одержав телеграму з Владивостока, що ескадра адм. Скридлова повернула щасливо до пристани. Про два затоплені транспортні кораблі «Тозамару» і «Гітахимару» оповідають вирадувані воєки страші річи. По слінім стрілі, коли Японці не задержали ся, російські кораблі підїхали цілком близько і отворили убійчий, скорий огонь на людей і коні, які находили ся на кораблях. Японці гинули сотками і не мали навіть часу ратувати ся лодями, хотия суша була недалеко. На обох кораблях був цілий полк війська разом з фаною. Згинуло коло 1500 людей разом з потонулими кораблями. Сей набіг буде мати велике значіне, бо заставить Японців розділити свою флоту між Порт-Артур а Владивосток. Набіг збув ся близько Японії в проливі Крузентерна біля острова Чусіма, який немор творить ворота між японським а жовтим морем. Три владивостокські велитні: «Росія», «Громобой» і «Рурик» господарювали без жєнади близь японських пристаней і затоплювали японські кораблі майже на очах видців із суші. З японської воєної флоты були там хіба поменші судна для оборони берегів, але ті не могли стати небезпечними російським панцирникам і коли згагалі запустили ся у борбу з ними, то мусили би потонути. — Російський генеральний конзуль в Парижі Карцов — як доносять звідтам дневники — одержав телеграму від свого сина, який є командантом торпедівця, що перевіз російську почту з Порт-Артура до Тіянціну; телеграму датовану звідтам з дня 17. с. м. Телеграма доносить, що в Порт-Артурі всьо гаразд. — Також намісник Алексєєв доносить до міністерства маринарки, що після справозданя контр-адмірала Вітгефта з Порт-Артура з дня 14. с. м. всі репаратури панцирників зпід команди кв. Ухтомского, як і кружляків та торпедівців зпід команди капітана Райценштайна покінчені успішно. Стан здоровля морських військ знаменитий. — З островів близь Іспанії доносять, що бачено там перепливаючих 40 воєнних кораблів; має се бути російська флота (?), про якої виправу з Балтійского моря доселі не було ніч чути.

— Календар. Ві вторник: руско-кат. Теодора, Ефрема; рим.-кат. Альбойзия. — В середу: руско-кат. Кирила, Теклі муч.; рим.-кат. Павліна.

— З Народної Гостинниці. Приступаючи вже в тих днях до отвореня нашого підприємства у Львові, запрошуємо до численного приступленя в члени «Народної Гостинниці» — бо лиш при попертю нашої суспільности зможе она як слід розвинути ся. Один уділ виносить 20 К і 2 К виисового. Також приймаємо вклади на опрочтоване по 5%. Всякі письма просимо адресувати: Народна Гостинница, Львів, Ринок ч. 36.

— З драмат. Тов а ім. Котляревского. Засіданє Виділу укр. руск. драмат. товариства ім. Ів Котляревского відбуде ся в четвер, два 23. с. м. о 7. год. вечером в «Рускій Бєсїдї».

— Люстрация «Сокола» в Стронятині відбула ся дня 30. мая. На люстрацию прибули делегати зі Львова д-ги Гершинович і Горук. Коли за трублено на алярм, явили ся усі відділи «Сокола» в найбільшій порядку, уставлено драбину, ланцюх водний і сикавку в відповіднім місці. Усі робили своє діло з увагою, гідною старих пожарників. Відтак зроблено муштру, котра випала знаменито. — Стронятинські парубки горнуть ся до товариства радо, старшина переводить вирави точно і зі зрозумінєм річи. Згадати також належить про працю і симпатію, якою огортає «Сокола» тамошний парох о. Жарский. Яко голова товариства старає ся він его піднести до ряду найлучших «Соколів». Сподіємо ся, що тамошний «Сокол» заохотить і другі села, а передовсім сусїдні, закладати такі товариства з так гарними ділями.

Сокіл.

— Слїдства против громадских урядників. Повітові відділи жалували ся вже від довшого часу краєвою відлогою, що карні суди не все повідомлюють дотичний повітовий відділ о переведеню карного поступованя проти громадских рад або громадских начальників. Се опівзяло зарядженє дисциплінарного слїдства, котре є конечное головно тоді, коли обжалований не міг виправді бути потягнений в судово-карній дорозї до відвїчальности, але все таки повинен бути укараним дисциплінарно. Тому то тепер обі президи висших краєвих судів поручили всім колегіяльним судам першої інстанції як також повітовим і міським судам придержувати ся строга §. 83. карної процедури і повідомляти безпосередню начальну власть над громадами, себто дотичні повітові відділи так про зарядженє карного поступованя проти громадских урядників як і про вислїд сего поступованя без зглядю на те, як він випав для посуженого. О тім повідомлено також всі повітові відділи.

— Справа будови водних каналів. У міністра торговлі Калія явило ся оводї кількох послів, щоб его запитати, чи будова водних доріг розпїче ся ще сего року. Міністер відповів, що в тих краях, котрі ухваленом відповідного закона обовязали ся причинити ся до будови, а то в долішній Австрії, на Мораві і в Галичині будуть потрібні проєкти визначені рівночасно. Виготовленє подрїбног плану для галицького каналу від Затора до Пихович єсть в повнім ходї. Все буде зробленє, щобі праці до сервія покінчити і прискорити ті роботи, що трохи утруднені великим роздробленєм ґрунтової послоси і иншими місцевими відносинами. На питанє в справі покритя коштів, зазначив міністер, що міністерство торговлі одержало поки-що потрібну суму на будову в достаточній висоті із запасів касових, котрі будуть півнийше покриті з позички. Наконєць заявив міністер, що видано всі диспозиції, щобі в трох наведених повисше краях праці розпочали ся ще сего року.

— З Золочева пишуть нам: Пожар для убогого міста, як Золочів, в повною руйною. Хоч вже минав немалий шмат часу від знищєня огнем половини Золочева, то однак місто виглядає як би по вчерашнім пожарі. Коли згорять деревляні будинки, то в тиждень опієся значить слїд пожару лише чорна перепалена земля, бо повіл розвіє вітер, а недогарків зужиють на топливо. По мурованих домах довго остає наглядний слїд поваленї стїни з перепаленої цегли, залїзні шпни, сторчачі комини, на широкім і довгім просторі, дають образ зруйнованого огнем міста. Доси лише кілька нових мурованих домів стануло оазами на золочівських згарнїцах, а кільканайцять почато будувати. Переважна часть жидівских погорільців з грїшми, одержаними з асекурації, виїхали до Америки, а прочі мешкають в кучах і пивницях під руйнами і ждуть дурнички, себто позички, яку будуть давати з призначеного на те фонду. Погоріліці-господарі переважно вже відбудовали ся, стягаючи ся з послїчного. Поданя о позички вилинули до магістрату в такій силі, що не вистало би не то 200.000 К, але в десятиєро стілько гроша було би за мало. Позичок ще не розділено, хоч гроші стоять готові, а се причиноє ся до опізнєня відбудови міста. Через те в Золочеві ціна мешкань є доси вдвоє, чим була перед пожаром і

рівнає ся ціні мешкань у Львові. Таке саме здиство панує й що-до вістих і инших артикулів, яких склади зроблено на ринку в побудованих на ту ціль бараках. — Сонлвість на области народної організації в нашім місті починає зникати. Перед двома роками засновано в Зоґочеві мале «вічо» в роді касина із назвою «Рускої Бєсїди», яка мала стати осередком духового житя тутешних і доохресних Русинів. Однак се товариство з маркою консолидаційною не одушевило нікого з народовців і стало прибіжищем кількох москвофільских одиниць. Народовці засновують отже тепер гімнастичну філію львівского «Сокола», в якій згуртує ся не лише інтелігенция Золочівщини, але також і руске незорганізоване доси міщанство. Філія «Сокола» буде мати також задачу, ширити сокільську ідею в повіті, так як доси золочівскій повіт проявив добру почву до закладаня пожарних філій «Сокола», яких є вже чотири і добре розвивають ся. — Вкінци згадаю ще про бл. п. погоду, яка від ранної весни аж до послїдньої суботи доскулювала всему до живого. Головно збіже на полях потерпіло від спеки і вянulo. В двох послїдних днях падав дощ, а небом плывуть нині в неділю темні північно-західні хмари, часто-густо дощеві. Благодатний вплив дощу можна вже нині бачити, бо спарені сонцем поля заблестїли свїжою зеленю, а також сади зазелєніли, дарма, що з них сего року не буде хїсна, бо цвіт завянув від морозу і посухи так, що ледви 50-тий цвіт на вишнях видаєть овоц. Сей рік взагалі в Золочівщині буде лихий для хлібовобів і садівників.

Н.

— Лична свобода в Галичині в свїтлі цифр. Середовічні часи минали вже давно, коли то панувала гадка, що лучше засудити сто невинних, ніж пустити вільно одного винного. Днес людскість змінїла ся, перенята альтруїстичними чувствами наклонює ся скорше до помилуваня, чим варварської суровости. Галичина далеко відбігла від инших країв. Тут панує ще вповні поліційний дух, тут часто на найменший позір замикає ся людей дуже часто мішає ся невинних з винними. Найвимовнішим доказом сего аномального стану є кримінальна статистика Галичини. Находимо там прямо страшні числа. Галичина що-до населєня представляє 27% загального населєня Австрії. З загалу обжалованих перед австрійськими судами принадлеало на р. 1899 на Галичину 29·97%, обжалованих за злочин 42·85% за провини, а 44·60% за менші переступи перед повітовими судами. Если би отже порівняли єї числа з відповідними числами инших країв, кидали би они вельми сумне свїтло в моральну уривину нашого краю. Коли однак ближше приглянемо ся статистичним таблицям, дійдемо до просто противного вислїду. Великий процент обжалованих увільняє ся відтак цілковито, так, що засуджених припадає на Галичину відвітно далеко менше чим на інші краї. Отсе в р. 1899 увільнили галицькі суди з загального числа обжалованих аж 40·75% від закиду злочину, 46·85% від закиду провини, а 56·28% від поменших переступств (повітовими судами). Так отже в тім році з числа 14.007 обжалованих увільнили суди в Галичині 3.133 обжалованих, коли на всі інші краї припадає заледви 4.557 увільнєних. Повітові суди увільнили в р. 1899 з посеред 464.690 обжалованих аж 283.218 осіб, підчас коли ві всіх инших краях Австрії увільнено заледви 220.037; отже галицькі суди засуджують заледви 33·68% всіх обжалованих. Числа страшні, а до того кличуть они зойком тисячї жертв, волочених невинно по судах, позбавлєних хвилєво горожанських прав, кинєних в обійми найгїршої опіїні у сусїдів. Сї відносини вимагають отже санації і то основної санації. Не маємо при тім на думці т. зв. судових помилок, се і найлучшій інстанції трафить ся, але звертаємо ся проти сєї ревности в доставлюваню підозрїлих, проти поліційного духа, котрий на добре розсїв ся в Галичині.

— Заборона «оржелків». Краєва шкільна рада видала в сих днях розпорядженє до всіх гімназий в Галичині, на підставі котрого заборонає ся ученикам носити на шапках всілякі відзнаки. О скілько знаємо, є се розпорядженє подібного змісту вже третє з ряду, але примінїли ся до него лише всі рускі гімназії. Польські гімназїясти носять дальше здорово найрїзгороднійшї «оржелки», «соколи», а навіть підкладають під приписанє «Г» стяжку червоно-білої краски. Розпорядженє отже для польских гімназий як-раз дуже на часі. Здало би ся ще завазати носити польським гімназїястам всілякі кокардки, а тимвачє продавати їх по улицях, причім стають часом прямо нахабні. Скільки би то було крику, слиби так Русин-гімназїяст приступив до Поляка на улице і предложив єму купити руску кокардку?

— Пожари. З Золочева пишуть нам, що вчера (19. с. м.) о 6. год. пополудни знова заалармовано ціле місто огневими сигналами. Згорїла лише кругольня на брїдкїм передмістю недалеко місця онодїшного пожару.

— Краєвий ярмарок. В суботу пополудни отворено на повиставовій площі у Львові краєвий ярмарок. Втворив его відповідною промовою

маршалок гр. Бадені. Продають там в малих кіосках і павільонах найрізноманітніші краєві ви-
роби при чім постарано ся також в різні забави
та розривки для дітей. Є се щось на взір
вiденського «Prater-y» і причинить ся до оживлен-
ня фреквенції гарного парку.

— **Стан засівів на Угорщині.** Урядові справо-
здання міністерства рільництва о стані засівів на
Угорщині опінують теперішні жива як слідує:
пшениця 34·01 мільонів к. м. (в минушім році
44·07); жито 11·68 мільонів к. м. (в м. р. 12·97);
ячмінь 10·62 мільонів к. м. (в м. р. 14·05); овес
9 мільонів к. м. (в м. р. 12·67).

— **Вірмени в Малій Азії.** Після вістий, які на-
спіли до Царгороду, замордовано в окрузі Сассун
в часі від 25. цвітня до 25 с. р. 3000 Вірмен,
мушви, жінки і діти. Знищено 50 вірменських
сёл, а в Муш здемократовано вірменські
склепи. До Муш прибуло около 4.000 Вірмен
з провинції в найбільшій нужді. Єли би не ін-
тервенція французского посла, прийшло би пря-
мо до різні на улицах міста. В санджаку Муш
звущають ся Турки дальше над Вірменами. Па-
триярх Вірмен виїс десь до Порти енергічний
протест. Так отже вірменська справа прийде
знова на денний порядок. Особливо Англія має
ревно заняти ся сею справою, позаяк публична
опінія в Англії є за Вірменами. Також мало
прийти до порозуміня що до сеї справи між
Францією а Англією.

— **Дрібні вісти.** Податку від фортепьянів у
Львові не буде, бо раз що мало є фортепьянів
у Львові, а по друге, що стягане того податку
згло би весь его дохід. — Протест проти 13 об-
жалованих членів страйкового залізничного комі-
тету на Угорщині закінчив ся в суботу увільне-
нем всіх обжалованих. — Ректором львівского
університету на р. 1904/5 вибрано д-ра Антона
Каліну, професора славянської філології на фі-
лософичнім відділі. — В Римахові згоріло в субо-
ту коло 50 забудовань в північній часті міста.

— Уже вийшли: „Проповіди на свята і
недїлі цілого року, написав о. Петро Бі-
линський, парох в Зарванци. Часть П«. Можна
дїстати по ціні 3 корони у автора,
почта Вишнівчик, в книгарні Ставропігій-
ского Інститута у Львові, в книгарні п.
Яблоньского в Тернополі і в книгарні п.
Добошинського в Станиславові. (4—5)

Посмертні поговістки.

— **Николай Лужницький**, почесний совітник митро-
поличої консисторії з крилошаньскими від-
знаками, парох в Сорозку, скалатского декана-
ту, упокоїв ся дня 17. с. м. в 70. році жита а
44. святицтва. Похорон відбув ся в понеді-
лок В. в. п.!

Телеграми

з дня 20. червня.

Косів. Вчора в полудне отворено тут ви-
ставу гуцульских виробів, полужену з виставою
гуцульских коний. Вистава винала світло. Про-
мислових оказів дуже богато.

Табор. Вчора відбули ся тут наради моло-
доческих мужів довіря; кульмінаційною точ-
кою була бесіда п. Крамажа. Закінчив він
декларациєю, що Чехи не боять ся грїзб пра-
вительства, що теперішня конституція буде зне-
сена. Чехи від початку борять ся проти тепері-
шної конституції, котра кривдить всіх Славян і
з сеї дороги не уступлять.

Будапешт. Правдоподобно в часі сего літа
вибухне в цілій Угорщині рільничий страйк.
Рільники є дуже добре зорганізовані соціалі-
стами.

Берлин. З Гельсінгфорсу доносять тут: В
першу недїлю червня відбули ся в цілій Фін-
ляндії збори з закраскою майже революційною,
вимірені против міністра Плевого і ген-губерна-
тора Бобрікова. На зборах в Гельсінгфорсі один
горожанин перед 10.000 людьми відчитав про-
клямацію, в котрій закидує ся брехню росій-
ским органам, що запервають царя і публичну
опінію в Росії, будьто би Фінляндія була цілком
спокійною. Проклямація заповідає, що спо-
кій заланує тоді, коли привернуть цілковиту
свободу Фінляндії. Проклямація кінчить ся
словами: «Проч з Плевом! Проч з Бобріковом!
Проч з трусливим фінляндским сенатом!»

Контора виміни
д. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

2 купує і продає

всікі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім кур-
сі деннім не числячи ніякої
провізії.

ТОВАРИСТВО взаїмного КРЕДИТУ

„Дністер“

стоваришене зареєстроване в обмеженій
поруюкою у Львові, ринок ч. 10, дім „Про-
свїти“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бу-
ти тільки обезпечені тревало в „Дністрі“
від огню. Членський уділ 50 К можна
зложити в ратах; внесове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затла-
ти ПОЗИЧКИ на 6½% за предложенєм
відповідної гіпотети або поруки; сплату
більших позичок розкладає ся на 10 літ.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦІЯХ і інших купні
землі нехай купуючі звертають ся за
позичками до „ДНІСТРА“.

ВКЛАДКИ ЩАДНИЧІ приймає Това-
риство на 4%.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени
дивіденду від удїлів а часть зиску при-
значує ся на добродійні цілі; дотепер
уділено на церкви, бурси, школи і т. и.
18.285 К.

Стан 31. мая 1904:

Вкладки	1,698.746 К
Удїли	115.947 К
Фонди резервові	23.522 К
Позички	1,403.472 К
Цінні папери, льок. в банках і на рах. біжучий	506.994 К

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6-00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6-20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потутор, Керемезе, Чорткова (від ½—3¼), Сучави
6-10	з Іцкан, Чорткова, Калуща, Делатина (чер. Коло- мно ¼—¾ вкл. в нед. і свята), Керемезе (¼—¾ вкл.)	6-30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичи- нець, Гусятина, Чорткова
6-46	з Рави рускої, Сокала	6-45	до Лавочного, Пешту, Дрогобича, Борислава
7-40	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6-50	до Яворова
7-45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща	8-25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Лю- бачева, Самбора, Закопаного
8-00	з Самбора, Хирова	8-35	до Кр кова, Відня, Праги, Яс, Освєнцима
8-10	з Станиславова, Жидачева, Потутор	9-10	до Лавочного, Хирова, Калуща, Ходорова
8-20	з Яворова	9-25	до Самбора, Хирова
8-55	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мезеляборча, Пешту	9-30	до Белци, Сокала, Любачева
10-02	з Стрия, Борислава	10-35	до Тернополя, Потутор
10-21	з Рашева, Любачева	10-45	до Черновць, Делатина, Заліщик, Новоселці
11-25	з Коломий, Жидачева, Потутор, Керемезе	1-55	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
1-10	з Лавочного, Калуща, Хирова, Борислава	2-45	посп. Іцкан, Яс, Букарешту, Потутор, Калуща, Жидачева, Чорткова, Вижиці, Керемезе
1-30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Сан- ча, Римакова, Івонича, Сянока, Хирова	2-55	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Зако- паного
1-40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуща Заліщик, Кі- цмана, Новоселці (через Жучку, Вижиці)	3-05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухлі від ½—¾ вкл.), Сколього (¼—¾ вкл.), Ходорова, Калуща
2-30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грима- лова, Гусятина, Копичинець, Козови	3-30	до Рашева, Любачева, Хирова
4-35	з Стрия, Хирова, Тухлі (½—¾), Сколього (¼—¾)	3-40	до Самбора, Хирова
4-45	з Яворова	5-48	до Яворова
5-30	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гримало- ва, Потутор, Заліщик, Гусятина, Івана пу- стого, Скали, Копичинець	5-55	до Коломий, Жидачева
5-40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	6-20	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карасьбаду, Хирова, Пешту, Н. Санча,
5-50	з Іцкан, Жидачева, Новоселці і Сучави	6-40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща
6-00	з Белци, Сокала, Любачева, Рави рускої	7-05	до Рави рускої, Сокала
8-40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	9-00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
9-10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, (Жида- чева ½—¾) Гусятина, Керемезе, Калуща,	10-05	до Перемишля (¼—¾ вкл.), Хирова, Н. Загіря
9-50	з Кракова, Відня, Берліна, Броцлава, Варшава, Праги, Освєнцима, Хирова	10-42	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делатина, Сучави
10-00	з Самбора, Хирова, Сянока, Яс	10-53	до Кракова, Відня, Броцлава, Праги
10-20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичи- нець, Заліщик, Скали, Івана пустоого, Гусятина	11-00	до Підволочиск, Бродів, Копичинець, Грималова, Івана пуст., Скали, Гусятина, Потутор
10-40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуща, Борислава,	11-05	до Стрия
12-20	посп. з Іцкан, Яс, Царгород, Жидачева, Заліщик	12-45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Пра- ги, Закопаного, Н. Санча
2-31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	2-51	посп. до Іцкан, Яс, Букарешту, Чорткова, Ке- ремезе (від ½—¾), Сучави, Кіцмана
3-25	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	4-10	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги, Пешту, Самбора, Сянока, Освєнцима
на дворець „Підзамче“			
7-20	з Підволочиск, Одеси, Київ і в будні		
2-15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Чорткова		
5-06	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичи- нець, Заліщик, Потутор, Івана пустоого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова		
10-02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичи- нець, Заліщик, Івана пустоого, Скали, Гусятина		
3-04	з Тернополя, Бірок великих, Грималова		

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ

Приходять на головний дворець:	Відходять з головного двірця:
з Брухович 6-46, 8-05 рано, 12-39, 3-00 і 4-30 пополудни, 6-00, 8-04 і 9-12 вечером, (від 8/5 до 11/9 вкл.)	до Брухович 7-10 рано, 9-30 і 11-45 передполудн., 1-05, 3-35 і 5-05 попол., 7-05 і 8-17 веч. (від 8/5 до 11/9 вкл.)
з Янова 8-20 рано, 1-16, 4-45 попол., 9-25 вечером (від 1/5 до 30/9 вкл.), 10-10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в неділі і свята).	до Жовкви 11-10 вечером (що неділі).
з Ширця 9-35 вечер. (1-6 до 11/9 вкл. в неділі і свята),	до Янова 6-10 рано, 9-15 передпол., (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1-35 попол. (від 15/5 до 31/8 в неділі і свята), 3-18 посп. (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5-48 пополудни.
з Любіня вел. 11-35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділі і свята).	до Щирця 1-45 попол. (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділі і свята). до Любіня вел. 2-15 попол. (15/5 до 11/9 вкл. в неділі і свята).
ЗАМІТКА: Час середно-європейский ризнисть ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно- європейского = 12. год. 36 мин. часу львівского. — Нічні години від 6. вечер до 5-59 рано обєдєно рамками. — В місті продає білети звичайні агєнция часописів І. Ст. Соколовского пасаж Ганьмана 9, від 7. рано до 8. вече- ром. — Бюро інформаційне д. к. залізниць державних (ул. Красицьких ч. 5.) удїляє пояснєнь в справах залізни- цх, продає білети всякого рода і розкладає їзда, в годинах урядових від 8. рано до 3. пополудни, а в неділі і свята від 9. рано до 12. в полудне.	